

Główne założenia
metodologiczne
przeprowadzonej oceny
dokumentów strategicznych
wybranych państw europejskich
oraz wdrożonych w nich
strategii/polityk związanych
z przygotowaniem gospodarki
i społeczeństwa do zmian
klimatu

Joanna Godlewska

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

www.klimada2.ios.gov.pl

Cel opracowania

- identyfikacja i ocena przydatności oraz możliwości wykorzystania w Polsce rozwiązań w zakresie adaptacji do zmian klimatu wykorzystywanych w wybranych krajach Europy

Zakres opracowania

- **przegląd i ocena dokumentów strategicznych** wybranych państw europejskich oraz przewidzianych w nich strategii/polityk związanych z przygotowaniem gospodarki i społeczeństwa do zmian klimatu
 - analiza warunków i prognoz dotyczących danego państwa
 - określenie grup, na które oddziałują instrumenty
 - sposób uwzględnienia scenariuszy skutków zmian klimatu i adekwatnych strategii
 - proponowane rozwiązania i narzędzia, w szczególności prawne i ekonomiczne
 - ocena zdolności do realizacji poszczególnych scenariuszy
- **ocena przydatności i możliwości wykorzystania w Polsce rozwiązań** w zakresie adaptacji do zmian klimatu stosowanych w innych krajach

Wybór krajów do analizy

1. Austria
2. Finlandia
3. Francja
4. Hiszpania
5. Holandia
6. Litwa
7. Niemcy
8. Szwajcaria

Źródła informacji o dokumentach strategicznych

- baza danych Europejskiej Agencji Środowiska Climate-ADAPT na temat adaptacji do zmian klimatu: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>
- zestawienia z oceny poziomu zaawansowania adaptacji do zmian klimatu dokonanej przez Komisję Europejską w 2018 roku
https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_en#tab-0-1
- zasoby internetowe instytucji poszczególnych krajów odpowiedzialnych za strategiczne planowanie adaptacji do zmian klimatu

Dokumenty podlegające analizie

Kraj	Dokument strategiczny	Dokument wdrożeniowy
Austria	Austriacka Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu. Część 1 – Kontekst <i>(The Austrian strategy for adaptation to climate change. Part 1 – Context)</i>	Austriacka Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu. Część 2 – Plan działania <i>(The Austrian strategy for adaptation to climate change. Part 2 – Action Plan)</i>
Finlandia	Krajowy Plan Adaptacji do Zmian Klimatu 2022 <i>(National Climate Change Adaptation Plan 2022)</i>	Plan Działań w zakresie Adaptacji do Zmian Klimatu dla Administracji Środowiskowej 2022 <i>(Action Plan for the Adaptation to Climate Change of the Environmental Administration 2022)</i> Plan Działań Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa w zakresie Adaptacji do Zmian Klimatu 2022 <i>(Action Plan for the Adaptation to Climate Change of the Ministry of Agriculture and Forestry 2011-2015)</i>

Dokumenty podlegające analizie

Kraj	Dokument strategiczny	Dokument wdrożeniowy
Francja	<p>Krajowa Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu, 2006 <i>(Stratégie nationale d'adaptation au changement climatique)</i></p>	<p>Krajowy Plan Adaptacji do Zmian Klimatu 2011-2015 <i>(Plan national d'adaptation au changement climatique 2011-2015)</i></p> <p>Drugi Krajowy Plan Adaptacji do Zmian Klimatu (na okres 2018-2022), 2017 <i>(2e Plan national d'adaptation au changement climatique)</i></p>
Hiszpania	<p>Krajowy Plan Adaptacji do Zmian Klimatu <i>(Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático)</i></p> <p>Krajowy plan adaptacji do zmian klimatu 2021-2030, 2020 <i>(Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático 2021-2030)</i></p>	<p>Pierwszy Program Działania PNACC 2006-2008</p> <p>Drugi Program Działania PNACC 2009-2013</p> <p>Trzeci Program Działania PNACC 2014-2020 <i>(Tercer Programa de Trabajo del PNACC-1)</i></p>

Dokumenty podlegające analizie

Kraj	Dokument strategiczny	Dokument wdrożeniowy
Holandia	Krajowa Strategia Adaptacji (<i>National Adaptation Strategy</i>)	Krajowa Holenderska Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu (NAP) (<i>National Climate Adaptation Strategy (NAS) of the Netherlands</i>)
Litwa	Narodowa Strategia Zarządzania Zmianami Klimatu (<i>Dėl Nacionalinės Klimato Kaitos Valdymo Politikos Strategijos Patvirtinimo</i>) W listopadzie 2019 został złożony projekt nowej Krajowej strategii w sprawie zmian klimatu	Narodowy Plan Działania w zakresie energii i klimatu 2021-2030 (<i>Lietuvos Respublikos Nacionalinis Energetikos ir Klimato Srities Veiksmų Planas 2021-2030 m.</i>)

Dokumenty podlegające analizie

Kraj	Dokument strategiczny	Dokument wdrożeniowy
Niemcy	Niemiecka Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu <i>(German Strategy for Adaptation to Climate Change)</i>	Plan Działań Adaptacyjnych Niemieckiej Strategii <i>(Adaptation Action Plan of the German Strategy)</i>
Szwajcaria	Adaptacja do Zmian Klimatu w Szwajcarii <i>(Adaptation to climate change in Switzerland)</i>	Plan Działania 2020-2025 <i>(Action plan 2020-2025)</i> Pierwszy plan opracowano na lata 2014-2019

Wykorzystane wyniki prac badawczych

- Europe Adapts to Climate Change: Comparing National Adaptation Strategies, PEER, Partnership for European Environmental Research, 2009
- BASE Consortium: Key Policy Issues in Implementing and Evaluating the EU Adaptation Strategy. BASE Policy Brief # 4, 2016
- Commission Staff Working Document: Evaluation of the EU Strategy on adaptation to climate change. Accompanying the document. Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of the EU Strategy on adaptation to climate change, SWD/2018/461 final
- Mees H. L. P. i in., A method for the deliberate and deliberative selection of policy instrument mixes for climate change adaptation, "Ecology&Society" 2014 19 (2)

Różnice w podejściu do adaptacji do zmian klimatu

- sposób opisu przyszłości (scenariusze, odwołanie się do prognoz, badań itd.)
- sektory/obszary analizowane jako wrażliwe na zmiany klimatu i ich priorytetyzacja
- traktowanie zmian klimatu jako ryzyka i jako szansy
- postrzeganie adaptacji do zmian klimatu jako problemu lokalnego, krajowego lub międzynarodowego
- dominujący paradygmat polityki na temat adaptacji do zmian klimatu:
 - orientacja na wrażliwość społeczeństwa na zmiany klimatu (*social vulnerability approach*)
 - orientacja na wzmacnianie odporności ekosystemów (*resilience approach*)
 - podejście ukierunkowane na specyficzne ryzyka klimatyczne (*targeted adaptation*)

Dziękuję za uwagę

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

www.klimada2.ios.gov.pl

